

6

XI

2001

**Siemens
a VUT v Brně**

UDÁLOSTI
na VUT v Brně

**happening o návratu
citu do města**

**fotbaloví roboti VUT
vyhráli evropský turnaj**

**křest klavíru
v Centru VUT v Brně**

Obsah

- 3 TÉMA PRO LETNÍ PŘEMÝŠLENÍ...**
- 4 POZORUHODNÝ MEZINÁRODNÍ SEMINÁŘ
O VYSOKÉM ŠKOLSTVÍ**
- 6 HAPPENING O NÁVRATU CITU DO MĚSTA**
- 9 NABÍDKA CENTRA VZDĚLÁVÁNÍ
A PORADENSTVÍ (CEVAPO)**
- 11 U3V MEZIMĚSTSKY I MEZINÁRODNĚ**
- 12 MAREČKU, PODEJTE MI..... POČÍTAČ**
- 13 AMERICKÝ ORCHESTR Z UNIVERZITY
V YALE NA VUT V BRNĚ**
- 14 SPOLUPRÁCE SIEMENSAG ÖSTERREICH A VUT V BRNĚ**
- 16 ROBOTICKÝ FOTBAL POPRVÉ V BRNĚ A V ČR**
- 17 KŘEST KLAVÍRU V CENTRU VUT V BRNĚ**
- 19 PŘEDNÁŠKA FIRMY ORACLE NA TÉMA
PODNIKOVÉ PORTÁLY**
- 20 JAZYKOVÁ POLITIKA NA VYSOKÝCH
ŠKOLÁCH NEFILOLOGICKÉHO ZAMĚŘENÍ**
- 22 FYZIKA V TRNAVĚ**
- 23 SPOMIENKA NA PROF. RNDR. JOZEFA GARAJA**
- 24 NOVÉ UČEBNÍ TEXTY A PUBLIKACE**
- 25 SOUTĚŽE STUDENTSKÉ TVŮRČÍ ČINNOSTI
NA FCH VUT V BRNĚ**
- 26 VÝSLEDKY DNE SPORTU NA VUT V BRNĚ**

Téma pro letní přemýšlení...

V nakladatelství Portál vyšla hodnotná mnohvrstevná kniha autorů R. Šantory a J. Zajíce nazvaná *Erazim Kohák – Poutník po hvězdách*.

Kniha rozhovorů nabízí v několika rovinách originální setkání s Erazimem Kohákem. V té nejsvrchnější jde o jeho názory filozofické, ekologické a pedagogické. Čtenář však může sdílet i jeho osobní zkušenost s demokracií, s jejím fungováním, nemocemi i nadějemi, a to jak v bývalém Československu před emigrací, tak zejména v USA a potom opět u nás po roce 1989. Autoři představují Erazima Koháka nejen jako teoretika, ale hlavně jako svědka, který se umí dívat, vnímat a reflektovat skutečnost a angažovat se tam, kde je třeba. Kniha však především nabízí ucelený pohled na osobní příběh E. Koháka, a tak umožňuje zhlédnout, jak lidským životem prozařuje boží záměr, pokud je člověk ochoten nechat se jím vést. Tato kniha rozhovorů je určena čtenářům, kteří hledají nové podněty jak pro vlastní životní orientaci, tak pro svou angažovanost ve veřejném životě.

Erazim Kohák (1933) – po únoru 1948 uprchlík, pak zemědělský a stavební dělník, později řádný profesor filozofie na Boston University – vystudoval filozofii na Yaleově univerzitě, vydal mj. tituly *The Embers and the Stars*, *Idea and Experience*, *The Green Halo*, *Pražské přednášky*, *Člověk, dobro a zlo*, *Zelená svatozář*. Od r. 1990 žije v Praze, působí na FF UK.

Roman Šantora (1973) – ředitel Tiskového a distribučního centra Junáka, Svazu skautů a skautek České republiky. Orientuje se na moderní metody výchovy a oblast komunikace s veřejností (public relation). Významně se podílí na pořádání kurzů zaměřených na prožitkové aktivity.

Jiří Zajíc (1951) – působí jako redaktor v Redakci náboženského života Českého rozhlasu, kterou v roce 1990 založil. Původním vzděláním je matematik. V 70. a 80. letech se podílel na aktivitách skryté církve souvisejících s křesťanskou výchovou. Po roce 1989 se stal členem Ústřední rady Junáka zodpovědným za duchovní výchovu skautů a skautek. V letech 1992 až 2000 byl členem Rady České televize. V roce 1997 mu vyšla kniha *Rozhovory s kardinálem Miroslavem Vlkem*.

Pozoruhodný mezinárodní seminář o vysokém školství

V bezprostřední časové i tematické návaznosti na Pražský summit se uskutečnil ve dnech 20. až 22. května 2001 v Praze mezinárodní seminář s názvem „Řízení, podnikání a akademické hodnoty (Governance, Entrepreneurship and Academic Values)“. Téma a náplň semináře vycházely z OECD/IMHE generálního projektu „Za podnikatelskou univerzitu?“.

Pořadatelé semináře byli OECD/IMHE – program „Institucionální management ve vysokém školství“, Centrum pro studium vysokého školství v Praze a Skupina vědy a vysokého školství MŠMT ČR. Semináře se zúčastnilo 54 akademických a řídicích pracovníků z 21 evropských i zámořských států. Jednací jazykem semináře byla angličtina. Hlavními řečníky byli pan S. Cannon (United Kingdom), Dr. L. Ekholm (Sweden), Dr. P. Kwikkers (Netherland) a Prof. E. Ondráček (Česká republika). Do programu semináře byly zařazeny

- úvodní moderované informace o tématech semináře (referovali L. Ekholm, S. Cannon, P. Kwikkers)
- přednášky
 - Univerzita zaměřená na učení a vědu: akademické hodnoty v moderní společnosti (The education and research driven university: academic values in modern society. J. Průša, náměstek pro vědu a vysoké školství, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR),
 - Tržně řízená univerzita (The market driven university. J. Kelly, Head of School of Electronics, Computing and Mathematics, University of Surrey, Guildford, United Kingdom)
 - Akademické hodnoty v podnikatelském mezinárodním konsorciu (Academic values in an entrepreneurial international consortium).
 - a) E. Cohen, Chargé de mission pour l'enseignement supérieur auprès du délégué aux relations internationales & la coopération, Ministère de l'Education Nationale, France.
 - b) P. O. Aamodt, researcher, Norwegian Institute for Studies in Research and High Education.
 - c) Ü. Ergüder, former rector, Bogazici University, Turkey.
 - Univerzity v měnícím se politickém a ekonomickém kontextu (University in a changing political and economic context. E. Ondráček, poradce rektora VUT v Brně, dřívější náměstek pro vědu a vysoké školství, MŠMT ČR).
- dotazy a diskuse k přednáškám (moderovali R. Yelland, L. Ekholm)
- diskusní skupiny
 - Státní řízení a podpora inovací (State governance and how to foster innovation. P. Kwikkers, senior management consultant, CBE Consultants, Amsterdam).

- Tržní orientace a sílení podnikání (Market orientation and strengthening entrepreneurship. S. Cannon, University secretary and Director of Finance, Strategy and corporate Affairs, The Scottish Higher Education Funding Council).
- Institucionální řízení a podpora nových akademických hodnot (Institutional governance and fostering new academic values. L. Ekholm, Secretary General of the European Association of Universities).

- shrnutí jednání v diskusních skupinách jejich moderátory a panelová diskuse všech účastníků

Seminář přinesl pozoruhodné množství myšlenek a pohledů, kterými bude nutno se soustavně a důkladně zabývat. Úkolem tohoto článku je však pouze upozornit na uspořádání a strukturu tohoto semináře a poskytnout s ním související náměty k přemýšlení. Texty některých přednášek jsou k dispozici v tištěné podobě a redakce Událostí na VUT v Brně může zprostředkovat jejich zapůjčení.

Změny, kterými prochází vysoké školství, směřují při vzrůstající heterogenitě studentů k většímu rozvrstvení v celém terciálním sektoru vzdělávání, k větší přístupnosti ke studiu, k mobilitě a celoživotnímu učení; nutně podněcují úvahy o změnách ve způsobu řízení vysokoškolských institucí. Tyto změny by měly ovlivnit vnitřní organizaci vysokých škol, výkonnou roli vedení, způsoby a kritéria přípravy vysokoškolského managementu i způsob práce administrativního a finančního personálu. Je nutné odstranit vnitřní nepružnost institucí a snažit se o větší důraznost a průhlednost při rozhodování. Instituce si musí umět vytvořit vhodné statuty, umožňující jejich pevné spojení s ekonomickou sférou a s veřejnými činiteli. V souvislosti s internacionalizací musí být usnadněna mobilita studentů, pedagogů, vědců i ostatních pracovníků vysokých škol. Navíc musí být podporována výměna znalostí uvnitř samotných univerzit.

Za zmíněných okolností se vedoucí a manažeři vysokoškolských institucí často ocitají v prostředí, které je mnohem turbulentnější, než by si kdy přáli. Důvodně se očekává, že příští desetiletí přinese ještě více změn a nových požadavků. Mnozí vidí, že se vysokoškolské instituce nebezpečně blíží vážným problémům a nevyváženosti mezi požadavky rozšířeného přístupu ke vzdělání, inovací a podnikání a zároveň nutností udržet kvalitu učení a výzkumu – jejich hlavních činností. Proto vedení a management vysokého školství a vědy musí konstruktivně čelit těm-

to výzvam. Jeho snažení musí zahrnovat mnohoúrovňovou strategii, obzvláště v institucích s mnoha fakultami a jinými součástmi. Univerzity mají mnohočetné odpovědnosti a mnohdy musí sledovat složité cíle, vždy se zřetelem na průkazný přínos studentům a vědě, ale také obecně ekonomice a celé společnosti. Vyvážení těchto odpovědností a cílů může být považováno za hlavní náplň řízení. V tomto směru byla na semináři projednávána problematika ustavení adekvátních struktur a přístupů k dobře vyváženému demokratickému řízení. V něm se budou muset integrovat různé aspekty, jako je strategické myšlení, plánování a organizace, řízení lidských zdrojů, finanční záležitosti, legislativní a jiná pravidla, management vzdělávání a výzkumu, management mezinárodních vztahů a vlivy globalizace a soutěžení ze strany jiných, soukromých, poskytovatelů vzdělání. Navrhované vstupování univerzit do podnikatelského prostředí je v souladu s novelou zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách, která vstoupila v platnost 1. června letošního roku. Zdá se nepochybně, že vysokoškolské instituce by měly nabízet společnosti za úhradu především výsledky svých hlavních činností – pedagogiky a výzkumu, přičemž je nutno bedlivě uvážit rozsah tohoto snažení a způsob využití získaných prostředků. Problematické bude možná také docílit, aby jednotliví členové akademických obcí skutečněovali své podnikatelské aktivity související s jejich hlavní činností v rámci univerzit a v jejich alespoň částečný prospěch.

Souhrnně lze říci, že již dva roky proniká do evropského prostoru vysokého školství filozofie Boloňské deklarace a zavádějí se v ní doporučené modely. Je však třeba přiznat, že strategie řízení zůstávala dosud v pozadí. Seminář upozorňuje, že obě tyto složky by měly být vyvážené. Toho lze docílit například zabezpečením relace mezi obsahem dlouhodobého záměru jako strategického dokumentu a řídicím procesem. Tento úkol není jednoduchý, neboť akademičtí funkcionáři vysokých škol nejsou svou podstatou školení manažeři a navíc setrvávají ve svých funkcích pouze po určitou dobu.

Ukazuje se stále jasněji, že akademické svobody a plnou autonomii v řízení si zasluhují pouze ty vysokoškolské instituce, které prokazují také vysokou odpovědnost a plnou vnímavost k úkolům a měnícím se potřebám doby. Jen ty vysoké školy, které k dosud uznávaným akademickým hodnotám dokáží citlivě přiřadit i akademické hodnoty nové, mohou dosahovat trvalého úspěchu.

Doc. Ing. Eva Münsterová, CSc.

Poněkud neobvyklý národní seminář

Sociologický ústav AV ČR, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Univerzita Karlova v Praze – Fakulta humanitních studií, Steering Committee ČR „Ženy a věda“ pořádaly dne 30. května 2001 v Praze celodenní seminář „Ženy ve vědě“.

Seminář byl zaměřen na problematiku postavení žen v současné české vědě. Byl určen především ženám působícím v Akademii věd i v univerzitních institucích. Jeho cílem bylo seznámit zájemce se základní teoretickou a praktickou tematizací otázek souvisejících s působením, možnostmi uplatnění a perspektivami žen ve vědě. Účastníci byli seznámeni s prvními poznatky z českého prostředí, získali informace o procesu institucionalizace tématu „Ženy a věda“ v rámci České republiky a v evropském kontextu. Seminář byl vůbec prvním setkáním žen, které pracují ve vědě, výzkumu a vysokoškolské pedagogice v České republice.

Do první části semináře byly zahrnuty přednášky

- H. Illnerová, předsedkyně AV ČR: Zahájení semináře – Ženy a věda v historickém kontextu
- H. Havelková: Teoretické a praktické aspekty problematiky žen ve vědě
- M. Čermáková: Postavení žen v české vědě v 90. letech – sociologické poznatky o struktuře, podmínkách a perspektivách žen ve sféře vědy
- I. Lekešová, H. Frýdová: Národní pracovní skupina „Žena a věda“ – administrativní struktury, návaznost na EU
- B. Degen: Podpora žen ve vědě na úrovni Evropské unie a v přidružených zemích
- E. Hillerová: Možnosti uplatnění žen v 5. rámcovém programu

Druhou část semináře vyplnila další přihlášená vystoupení a obecná diskuse. Seminář byl hojně navštíven, v přednáškách i v diskusi se o tématu jednalo uvážlivě, seriózně a bez nevhodných emocí. Ukázalo se, že v rámci budování evropského vědního prostoru bere Evropská unie problematiku rovných příležitostí velmi vážně, sleduje ji průběžně a systematicky i v přidružených zemích a vznáší své připomínky a požadavky.

Bližší informace o uvedené problematice je možno získat v Sociologickém ústavu AV ČR v Praze na e-mailové adrese: genderteam@soc.cas.cz. Na FeI VUT v Brně se otázkami rovných příležitostí zabývá RNDr. N. Uhdeová (uhdeova@dphys.fee.vutbr.cz).

Doc. Ing. Eva Münsterová, CSc.

Happening o návratu citu do města

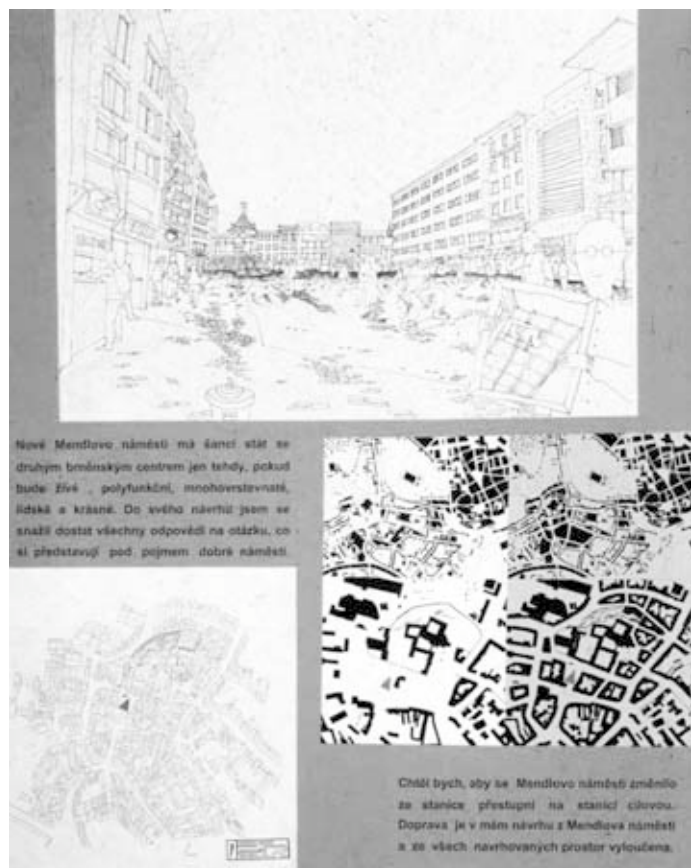
Ing. arch. Petr Hurník

Studenti třetího a čtvrtého ročníku Fakulty architektury v VUT Brně v ateliéru urbanismu formulovali svoji představu o centru města – o náměstí – (Mendlově náměstí) jako o veřejném prostoru vymezeném domy, jako o prostředí k životu lidí ve městě. Vyústěním byl happening na Mendlově náměstí, na němž studenti prezentovali své představy veřejnosti.

Je pátek 11. května 2001, dvě hodiny odpoledne, je krásně, teplo, ale není dusno, protože ráno v Brně lehce přšelo. Skupina deseti studentů Fakulty architektury VUT v Brně se po společném příchodu na náměstí rozmístí. Každý se svými výkresy je na místě, odkud kreslil perspektivu svého prostoru. Panel je orientován ve směru perspektivního pohledu. Student může jen sedět na přinesené skládací židli vedle svého panelu s výkresy. Student může sedět na přinesené židli vedle svého panelu a číst Camilla Sitteho: Stavba měst podle uměleckých zásad. Student může stát vedle svého panelu a přinesené židle a může pozorovat

Z happeningu o návratu citu do města na Mendlově náměstí v Brně.

vat kolemjdoucí a své postřehy a myšlenky si zaznamenávat do skicáku. Student může mít zmenšeniny svého panelu s textem a jako kamelot je nabízet kolemjdoucím. Všichni studenti však diskutují se zájemci, vysvětlují na požádání, oč jde, zodpovídají otázky. Jsou jako kreslíři na Piazza Navona v Římě nebo jako chrlič ohně u Centra Pompidou, ale nejvíce se podobají gondoliérům v Benátkách, jen klidně ukazují lidem město...

Zadání ateliéru neaspirují na nic menšího než ovlivnit obraz města (soudím, že pokud má urbanista v úmyslu něco jiného, nemyslí to vážně...). Protože však v Česku není dlouhodobě v odborných kruzích, řekněme, zdravé urbanistické ovzduší (viz doporučení poroty Grand Prix obce architektů zrušit kategorii urbanismus...), obrací se ateliérové práce studentů nejprve happeningem přímo k lidem na náměstí.

Návrat citu do města je návratem SMYSLU! „...Aby se myšlení nezvrhlo v pouhý akademismus, to jest prázdný hovor, je nutné, aby pojmy, vyvozené ze systému vztahů, byly dostatečně spjaty se smyslovou realitou...“ řekl nějak podobně kdysi Albert Einstein. A přesně o tom je happening. Proto jsou perspektivy o reálných prostorech, jsou poznatelné, každý, kdo zná Mendlovo náměstí v Brně, okamžitě pochopí, že „formulace centra“ (tak znělo jedno zadání v mém ateliéru) má POVZNĚST Mendlovo náměstí do podoby NÁMĚSTÍ. O tom je happening.

Z happeningu o návratu citu do města na Mendlově náměstí v Brně.

O růstu Mendláku do podoby náměstí. Ale taky o sebedůvěře přiznat cit, hovořit o citu, o zážitku prostoru.

Růst je „nohama kořenit v temné zemi a hlavu obracet k nebesům“ (Heidegger). Město musí růst, město nemůže být znovuzaloženo. Znovuzaloženo může být jedině sídliště. Růst neznamená rozšiřovat obvod města, růst je neoddělení hlavy v oblacích od nohou na temné zemi. Happening je o růstu DOVNITŘ. Růst dovnitř je pak o UDRŽITELNÉM ROZVOJI.

Pokud totiž nejsou pojmy (to jest naše prostorové figury jako náměstí, ulice a nábřeží) spjaty se smyslovou realitou, tj. SE SMYSLEM, pak NEMAJÍ SMYSL, jsou NESMYSLEM, postrádají LOGIKU... a také... prostorové působení... jsou NESROZUMITELNÉ.

Proto zprávy, které psali studenti k projektům, musí „zajmout zastupitelstvo“, volené zástupce obce (tj. odborníky i laiky...). Protože tak to musí být, v demokracii není v tomto rozdílu mezi odborníkem a laikem, mezi prorokem a knězem (odpusť, Václave Bělohradský, spoluautore mého liberalismu), všichni svou přítomností hlasují o atraktivitě města.

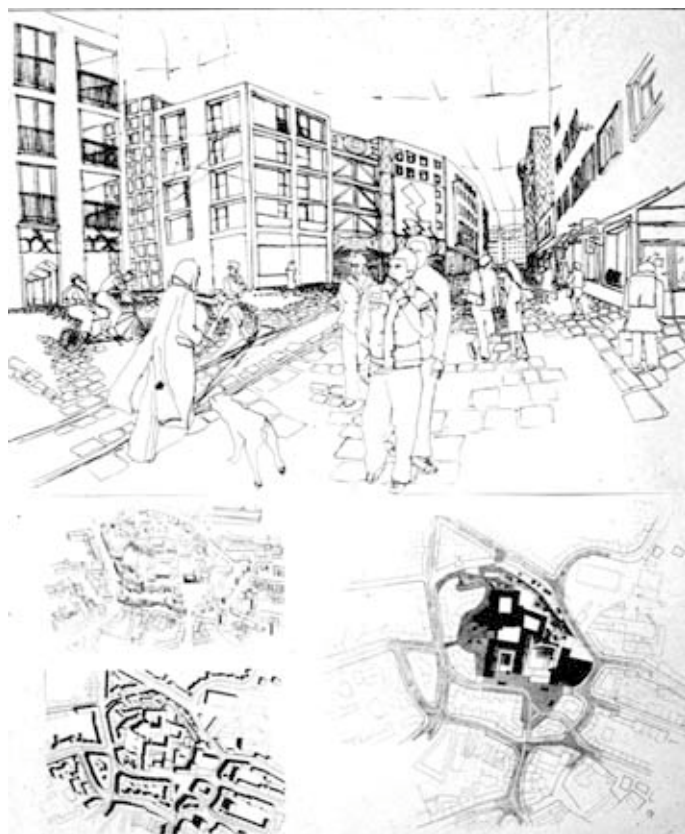
Protože to všechno je o REÁLNÉM SVĚTĚ, nikoliv o ideálu. Je to o PROŽITÍ ZÁŽITKU REÁLNÉHO SVĚTA (KOMPOZOVANÉHO PROSTORU UŠPINĚNÉHO), a nikoliv schématu pokřiveného.

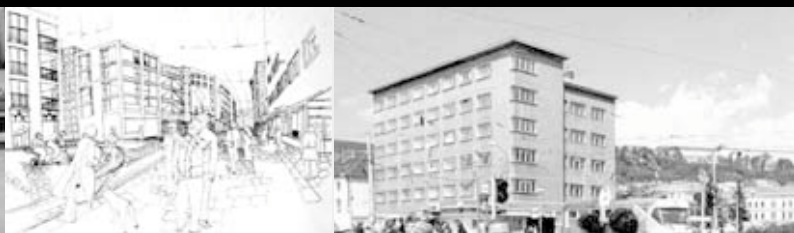
Studenti měli zároveň pracovat na půdorysech (města i náměstí), axonometrii, perspektivách i zprávě. Jako by různým

způsobem popisovali prostor. Jako když Le Corbusier skici doprovázel hesly a popisy, úvahami, komentářem.

Z textů, jimiž studenti doplnili své návrhy:

Město je symfonií pronikání různých druhů cest a jejich různých charakterů. Je symfonií nakupení těchto průniků... Univerzální je osamocenost. Dům v parku či v lese. Čerpá z přírody, doplňuje ji a sám se jí dotváří. Každý má stejně málo, nikdo nemá víc. Osamocenost je svolná hromadění dalších osamoceností. Samota druhou samotu neovlivňuje... Čeho si lze všimnout při putování velkoměstem? Totiž toho, že bohatství jedinečností je tu pouze jedním z mnoha... Nevím, že kráčím po tisíciletém mostě, že v barokním kostele je posvátný vyřezávaný oltář, že zvony, co

bijí, byly i za dnů revoluce... Na to, co je opravdu důležité a nejvyšší, avšak neviditelné, odkazuje spousta opakujících se intervencí, přítomných po celém městě... A poslední, co donedávna chybělo – následkem známých okolností, byly lidské činy, možnost tvořit město, ať jsi kdo jsi. Činy, omezené ve své síle a velikosti, zato však nedozírného významu ve svém rozsahu, poselství a množství... Myslím, že stačí pouze dovolit městu, aby zde vzniklo – totiž neomezovat ho. Chci, aby město neznamenovalo pět minut čekání na tramvaj, ale v oněch pěti minutách aby byl přítomen celý život. Chci vytvořit svobodný prostor, který bude ve vztahu k lidem takový, že je bude naplňovat a obohacovat za to, že lidé budou naplňovat a obohacovat prostor. Podobně jako ve vztahu muže a ženy, kdy oba žijí navzájem jeden z druhého, berou si navzájem od sebe síly, a přitom jsou oba stále silnější a silnější. Chci vytvořit podmínky pro atmosféru předávání širokou škálou možností pronikání do hloubky města – skrze různorodost prostorů, skrze možnost pronikat do obchodů města, do parků a ulic, na náměstí a do tramvají. Toužím po pestrosti, ale nemíním diktovat atmosféru. Chci vlastně po lidech, aby město vytvořili sami...

(David Zajíček)

Nové Mendlovo náměstí má šanci stát se druhým brněnským centrem jen tehdy, pokud bude živé, polyfunkční, mnohovrstevnaté, lidské a krásné. Do svého návrhu jsem se snažil dostat všechny odpovědi na otázku, co si představuji pod pojmem dobré náměstí...

...Když byl v 19. století starý svratecký náhon zrušen, vznikl před komplexem klášterních budov prostor, který čekal na urbanistické dotvoření a formulaci centra. Žádný z architektonických slohů, které se potom na Mendlově náměstí vystřídaly a zanechaly zde svůj otisk v podobě několika domů, však neměl odvahu na jasnou definici prostoru náměstí (snad kromě funkcionalismu).

Potom přišlo to, co s nástupem jedině, absolutní pravdy totalitního režimu nutně přijít muselo. Komunističtí plánovači ruku v ruce s dopravními inženýry za zpěvu budovatelských písní rozhodli: „Z Mendlova náměstí se stane dopravní uzel.

Vyprojektujeme ulici Veletržní, po které budou v pěti, ne, v sedmi pruzích jezdit auta a v máji zde budou průvody pracujících s tanky v zádech a s mígy nad hlavou velebit tatíčka Stalina. Amen...”

Moje vize náměstí... je o setkávání... Místo, které je skutečným ohniskem všeho okolo. Místo, kam si rád půjdu koupit knihu nebo vypít kávu. Poněkud kostrbatě by se to dalo přirovnat k obývacímu pokoji (myslím tím pokoj, který tuto funkci skutečně plní), kde je místo stropu obloha, stěny jsou nahrazeny fasádami domů a pod nohama mám místo koberce dlažbu... Prostory před a za kostelem Nanebevzetí Panny Marie zastavuji. Před kostelem tak vzniká nové Klášterní náměstí, které svou intimitou a duchovností vyzdvihne krásu gotického chrámu.

(Radim Rozehnal)

Nabídka Centra vzdělávání a poradenství (CEVAPO)

Ing. Helena Pálková, PAED IGIP

V minulých číslech našeho časopisu jste se dozvěděli něco o vzniku útvaru CEVAPO a zahájení jeho činnosti. Chtěla bych Vám přiblížit konkrétněji naši činnost a seznámit s nabídkou našich aktivit.

Modul IV – CCŽV (Centrum celoživotního vzdělávání)

Toto centrum nabízí své aktivity pro studenty všech fakult VUT v Brně a pro externí posluchače. Významnou činností je Doplnkové pedagogické studium pro absolventy VŠ. Téměř každá vysoká škola nabízí svým posluchačům kromě získání odbornosti v oboru také možnost pedagogického vzdělání, aby její absolventi mohli působit i jako učitelé. Na VUT v Brně tato možnost nebyla. Nabízíme proto DPS jak absolventům VUT, kteří chtějí působit jako učitelé na gymnáziích a středních odborných školách (studium trvá 3 semestry), tak i studentům VUT, kteří si mohou doplnit svou odbornost o kvalifikaci pedagoga od 3. ročníku (studium trvá 4 semestry). Osvědčení o pedagogické způsobilosti získají po skončení magisterského studia současně s diplomem. Vzhledem k již několikaleté úspěšné činnosti v této oblasti získalo CEVAPO od univerzity v Klagenfurtu pro VUT v Brně akreditaci pro získání titulu Evropského inženýra – pedagoga – IGIP, který s předpokládaným vstupem do EU nabývá na významu. Pro získání tohoto titulu je třeba být absolventem magisterského inženýrsko-technického studia, dále být absolventem DPS (doplňujícího pedagogického studia), mít minimálně jeden rok pedagogické praxe a zkoušku z jazyka anglického nebo německého minimálně na úrovni doktorského studia.

Další naší činností v oblasti pedagogické je Doplnkové pedagogické studium pro absolventy středních škol – mistry odborného výcviku na středních odborných učilištích. O studium je velký zájem, naše nabídka v této oblasti zaplňuje vakuum v poptávce po této možnosti doplnění vzdělání. Připravujeme Doplnující pedagogické studium také pro učitele VŠ ve spolupráci s pražským centrem pro VŠ.

Pro studenty i veřejnost dále nabízíme:

- Kurz Etika podnikání. Tento kurz by se dal charakterizovat jako projekt úspěšného vysokoškoláka. Posluchači se seznámí se zásadami a pravidly společenského chování nejen v naší zemi, ale i v zemích, se kterými přicházíme nejčastěji do obchodního styku. Procvičí se i v rétorice a komunikaci a získají i znalosti právního minima. Tento kurz byl velmi kladně hodnocen i dosavadními externími absolventy. Kurz je jednosemestrový, pro externí zájemce je možno dohodnout jakýkoliv časový plán výuky.
- Kurz Jednoduchého účetnictví je jednosemestrový, nabízíme jej studentům VUT v Brně. Seznámí je s vedením jednoduchého účetnictví.
- Kurz Podvojného účetnictví je také jednosemestrový, ale výuka je 4 hodiny týdně. Posluchači pochopí podstatu podvojného účtování, hlavní zásady a po absolvování jsou schopni v tomto systému účtovat.
- Kurz Nové normy úpravy písemností platné v EU nabízíme všem administrativním pracovníkům VUT v Brně a samozřejmě také externím zájemcům. Posluchači se seznámí s normami úpravy písemností, které platí v ČR již dva roky a jsou platné i v zemích EU. Získají znalosti o evropských normách různých druhů písemností, jako je např. úprava obchodních a úředních dopisů, pozvánka, prezenční listina, zápis, upomínka atd. Tento kurz považují za velmi aktuální, neboť v mnoha případech odchází z fakult a ústavů písemnosti, které tuto normu nerespektují. Kurz je vytvořen ve dvou variantách, a to základní a rozšířeně.
- Jazykové kurzy – pro zaměstnance VUT v Brně nabízíme kurzy němčiny, angličtiny a španělštiny s různou mírou pokročilosti. Vedle gramatiky, konverzace, čtení a porozumění textu na všech úrovních je možné výuku zaměřit na odborný technický jazyk příslušné fakulty. Studijní programy jsou založené na originálních učebních materiálech doplňovaných audio i video nahrávkami. Jazykové kurzy jsou určeny i pro studenty všech fakult, počet studentů ve skupině je maximálně patnáct.
- V rámci dalších činností realizujeme digitální natáčení, které spolu s videoseverem naplňuje metody e-learningu. Toto velmi aktuální zadání realizuje CEVAPO pro Fakultu stavební (Ústav radiační defektoskopie) a pro Fakultu strojního

inženýrství (Ústav materiálového inženýrství). Úspěšně se rozvíjí i kontakty s Fakultou chemickou. Dramaturgický plán obsahuje 132 cvičení v multimediální formě. Významným partnerem na půdě VUT v Brně je CVIS.

Modul V – KCVŠ (Koordinační centrum pro VŠ)

Pracovníci koordinačního centra pro VŠ připravili ve spolupráci s odborníky (psychology, lékaři) specializované kurzy určené pro studenty i učitele. Jedná se především o kurz sebevláda – sebeobrana proti stresu, který by měli absolvovat především začínající pedagogové, lidé, kteří mají byť i malé problémy s psychikou, zdravím, jsou náchylní ke stresu. Bezplatně se provádějí i testy – IQ, EQ a další, je možno se domluvit individuálně i kolektivně. Výhodnou nabídkou je kurz rychločtení, který prostřednictvím současných poznatků umožní frekventantům minimálně zdvojnásobení rychlosti čtení a zvýšení chápání čteného obsahu textu. Pro budoucí manažery je určen kurz time-managementu, o řízení a plánování času a stanovování priorit u jednotlivých činností a plánování kariéry.

Koordinační centrum provádí individuální konzultace se zaměstnanci i studenty, kteří se dostali do problémové psychické, zdravotní nebo životní situace, příp. potřebují radu nebo konkrétní pomoc v oblasti drog, alkoholismu, kouření, životního způsobu apod. Spolupracujeme se špičkovými odborníky a pro studenty máme připraveny i speciální bezplatné testy, které jim mohou mnohé naznačit. Součástí pravidelné činnosti jsou i cholesterolové testy, pořádané minimálně dvakrát ročně, pro studenty bezplatně.

Vedle protidrogové prevence jsou další významnou složkou činnosti modulu přednášky předmětů, rozšiřující oblast všeobecného vzdělání a napomáhající při vytváření harmonického a vyváženého obrazu světa. K tomuto cíli míří především předmět Kultura a filozofie. V předmětu Dějiny a filozofie techniky se studenti seznámí s dějinami technické tvorby a jejími širšími souvislostmi, Vybrané kapitoly z dějin uvádějí do základů historického myšlení. Předmět Rétorika zahrnuje všechny druhy a problémy mezilidské komunikace a speciální předmět

Evropa mezi náboženstvím a vědou umožňuje vhled do jedné spleťtí a dramatické stránky evropské kultury. Všechny tyto předměty vedou k vytváření vyvážené a zodpovědné osobnosti, uvědomující si povahu a problematiku lidské existence v podmínkách třetího tisíciletí.

Veškeré podrobnější informace Vám v případě Vašeho zájmu rádi podáme v našem Centru VUT, Antonínská 1.

Informace najdete i na našich webových stránkách:

www.vutbr.cz/cevapo.

U3V meziměstsky i mezinárodně

(Foto P. Vavřín)

První ročník Univerzity třetího věku na VUT v Brně byl ukončen dne 14. 5. 2001 závěrečným proslavem rektora Prof. Ing. RNDr. J. Vrbky, DrSc., předáním osvědčení o absolvování ročníku a videokonferencí s účastníky kurzu „Nebojte se počítačů“, který pro seniory pořádá FEL ČVUT v Praze. Tento kurz běží pod vedením Dr. Mannové na ČVUT již třetí rok. I když kvalita přenášeného obrazu i zvuku nebyla příliš vysoká (byl použit starší systém Microsoft-Nettmeeting), účastníci na obou stranách ocenili možnost vzájemného vizuálního kontaktu a přímé řečové komunikace (někteří si již dříve dopisovali e-mailem).

V neděli 27. 5. 2001 navštívili Centrum VUT v Brně posluchači U3V z Velké Británie a Španělska.

Každoroční Mezinárodní setkání seniorů v Praze jsou organizována pracovní skupinou pro seniorské vzdělávání při European Federation of the Elderly (EURAG). Předsedkyní této skupiny je Ing. Steinová, která v EURAGu reprezentuje ČR a Gerontologickou a geriatrickou společnost ČLS JP. Zájezdy jsou pořádány na reciproční bázi a podle vyjádření Ing. Steinové, která se této činnosti intenzivně věnuje několik let, přispívají nejen k poznání cizích zemí, jejich kultur a současného stavu, ale zejména zlepšují kvalitu života seniorů.

Letos do ČR přijeli seniorští studenti z Londýna, Reydalů (Yorkshire), Barcelony a Mallorcy. V neděli 27. 5. si prohlédli

Moravský kras a po krátké poznávací projížďce městem Brnem se v Centru VUT v Brně setkali s našimi posluchači U3V VUT. Vzájemná výměna informací (někdy s pomocí přítomných tlumočnicků), zejména o formě a obsahu kurzů seniorského vzdělávání, byla oceněna jak českými účastníky setkání, tak vedoucími obou zahraničních skupin, panem Ericem Reidem, předsedou britské ARP (Association of Retired Persons) a viceprezidentem EURAGu a panem Bartolomeu Vallespirem ze Španělska. Na závěr setkání zazněly v barokní aule Centra VUT v Brně ukázky klasické varhanní hudby v podání Prof. Ing. J. Jana, CSc.

(Foto P. Vavřín)

Marečku, podejte mi..... počítač

Ing. Eva Matoušková

Nová česká klasika po dvaceti letech o tom, že na vzdělávání není nikdy pozdě. A tak po filmové režii pana Lipského vzal do svých rukou režii reálného života akademický sbor profesorů VUT v Brně a rozhodl o otevření prvního ročníku studia Univerzity třetího věku technického směru ve školním roce 2000–2001.

Nádherná myšlenka. Určitě moc práce a nebylo jistě jednoduché věc realizovat; ale podařilo se, a tak více než 120 posluchačů středního a vyššího věku (z toho 63 mužů a 59 žen) mělo možnost poodhrnout oponu oborů vědy, které posunují lidskou civilizaci do dosud neobjevených výšin, nebo snad i možnosti sebezničení.

Bylo to pouhé nahlédnutí – ale významné. Obor informační a komunikační technologie obsahoval cca šest hodin přednášek, ale pojmy, jako operační systémy počítačů, internet, družicové komunikační systémy, optické komunikační lasery, radiotelefonní síť, mobilní telefony, přenos dat, byly tak srozumitelně a zajímavě podány, že se staly součástí i našeho slovníku v běžném praktickém životě. A navíc doplněním praktického užití počítačové techniky v učebnách se ze starších pánů a dam stali kluci a holky, kteří s radostí surfují na internetu, vzájemně komunikují, navazují známosti a vyhledávají nejrůznější informace.

Další tematické celky přednášek byly neméně zajímavé. Přednášky na téma „Stavby století“, s přednášejícími osobnostmi Prof. Ing. arch. Rullera, Prof. Ing. arch. Gregorčíka, Prof. Ing. Trávníčka a Doc. Ing. Mencla měly obrovský úspěch, návštěvnost a potlesk.

Navazující téma „Architektonické a urbanistické dědictví českých zemí od gotiky, baroka, historizující architektury, secese, kubismu a funkcionalismu až k současné architektuře“ bylo podáno Prof. PhDr. Sedlákem a Prof. Ing. arch. Zemánkovou tak, že ten, jehož doménou nebyly dosud historické památky, bude od nynějška chodit s hlavou vztyčenou a obrácenou k oněm nádherně rekonstruovaným fasádám a objektům pod ochranou Památkové péče a UNESCO.

Také Fakulta strojního inženýrství se neopomněla blýsknout nejzajímavějšími novinkami v oborech přeměny energií, obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, včetně vodní a jaderné energie. Posílilo to vědomí nás posluchačů, že lidská společnost musí umět ekonomicky využít sluneční energie a asi není jiné cesty než se smířit s řízenými procesy jaderné energie.

Klukovské hry lepení modelů letadel jsou již dávno pryč, kluci dospěli, zestárli, ale touha po poznání dnešních vysoce spolehlivých obřích letadel a nadzvukových stíhaček stále doutná v srdci každého muže. Proto přivítali i naši posluchači – starší kluci – krásné přednášky o vývoji letectví až po kosmické létání, družice, nosné rakety a raketoplány včetně používání

a vývoje leteckých materiálů na bázi hliníku, hořčíku, titanu, železa a niklu.

Bylo by krajně nemístné nevzvednout i ty přednášky, jejichž atraktivnost je ve srovnání s popsány tématy menší, ale určitě jsou neméně zajímavé. Je důležité vědět, že přírodní vědy v oborech matematicko-fyzikálního inženýrství daly základ rozvoje výpočetní techniky a jejího dnešního užití ve všech vědních oborech. Krásné přednášky o vývoji výpočetní techniky v lékařství, stavebnictví a architektonické práci včetně statistiky byly toho dokladem.

Abychom však věděli, že nejen technikou živ je člověk, byly na závěr 24-týdenního přednáškového cyklu zařazeny zajímavé a palčivé otázky dnešního světa. Specialisté z Veterinární a farmaceutické univerzity přednášeli o nemoci BSE (nemoci šílených krav) a problematice potravinových řetězců.

Tento stručný výtah z uskutečněných přednášek vystihuje široký záběr, který měl 1. ročník U3V na VUT v Brně. Myslím, že právě tato šíře a různorodost technických témat byla tolik přitažlivá a slavila velký úspěch.

Proto vřelě díky Vám, akademický sbore VUT v Brně – pane rektore, pane prorektore, páni profesori a docenti, ale i naše milá a trpělivá paní Shromáždilová, kteří jste nás provázeli po celou dobu konání přednášek a praktické výuky v učebnách.

Rozsvítili jste v nás zcela neočekávaný elán a snahu o další vzdělávání, mladistvé nadšení pro výtobytky nové techniky – počítače, internet a mobily. Dokázali jste také, že setkávání v pravidelných pondělcích či útercích se stalo pro nás společenskou událostí. Vždyť i prostředí vychovává a do takových nádherných prostor a sálů není možno přijít bez saka a kostýmů.

Dnes již můžeme s úspěchem absolvovat i videokonferenci s kolegy z jiných měst naší republiky a snad příští rok i z celého světa. Jsme schopni pomoci při náročné přípravě dalších ročníků diskusí k různým tématům, přípravou zájezdů za poznáním architektonických pokladů naší země i společenskou aktivitou.

Na závěr je třeba říci, že ačkoliv Prof. Ing. P. Vavřín, DrSc. nemá rád mimořádnou chválu (připomněl to ve svém závěrečném prosluvu k posluchačům i rektor VUT v Brně Prof. Ing. Vrbka), byla to především jeho zásluha, že jak profesionálně odborná, tak společenská úroveň byla mimořádná, a patří mu vřelě poděkování nás posluchačů za užitečně strávené hodiny ve společnosti zajímavých a chytrých lidí. Těšíme se již na příští 2. ročník studia U3V.

Americký orchestr z univerzity v Yale na VUT v Brně

Americký orchestr dechových nástrojů z prestižní univerzity v Yale vystoupil v pondělí 28. 5. v rámci svého jedenáctého zahraničního koncertního turné v Centru VUT v Brně. Nabídl díla skladatelů vážné hudby (Copland, Hindemith, Husa), ale zazněl tu za velkého aplausu i Gershwinův Američan v Paříži a Kovbojové od Johna Williamse, (napsal hudbu k více než 70 filmům – Čelisti, E.T., Hvězdné války...). Americký univerzitní orchestr k nám přivezla agentura TERIS 2002, tak jako v minulých letech orchestry z Princeton University, Massachusetts Institute of Technology, Julliard School, univerzity v Michiganu, Denveru, Wisconsinu a řady dalších, které byly vždy na vynikající technické úrovni a hrály s velkým zaujetím. I pondělní koncert poskytl zhruba 300 posluchačům nevšední zážitek. Nejsilněji zapůsobila skladba světového skladatele českého původu Karla Husy Hudba pro Prahu, kterou zkomponoval v roce 1968 jako reakci na okupaci. Skladba je propojena třemi hlavními myšlenkami – první vyjadřuje husitská píseň Kdož sú boží bojovníci, která se na staletí stala symbolem odboje a naděje, druhá myšlenka ohlašuje zvuky zvonů, které se Prahou

Dechový orchestr z univerzity v Yale.

Dechový orchestr z univerzity v Yale.

rozezněly v dobách nebezpečí, ale i vítězství. Třetí myšlenka: pikolové sólo – ptačí volání jako symbol svobody.

Karel Husa a Yale Concert Band mají za sebou mnoho let společné práce. Hudba pro Prahu byla skladba, kterou Husa dirigoval na společném turné v Tokiu v roce 1987. Po zahraniční premiéře Hudby pro Prahu v roce 1969 se Husa již nesměl vrátit zpět do Československa. Domů přijel až v roce 1990 dirigovat tuto skladbu v její orchestrální podobě.

Yale University je soukromou, nezávislou institucí. Vznikla v roce 1701 ve městě New Haven (Connecticut). Má rozsáhlý výzkumný program a patří k ní řada fakult (fakulta architektury, lékařská fakulta, právnická fakulta, lesnická fakulta a fakulta pro studium životního prostředí, hudební fakulta, divadelní fakulta, bohoslovecká fakulta, fakulta výtvarného umění, Yale College s nabídkou studijních programů od humanitních předmětů přes přírodní vědy až po technické disciplíny a další), kateder, center, muzeí a spřízněných organizací. Dnes patří k nejprestižnějším institucím svého druhu na světě a mezi jejími absolventy jsou mnohé významné americké osobnosti, včetně prezidentů.

Dechový ansámbl vystupující na koncertech v USA v plném obsazení (70 hráčů) pod názvem Yale Concert Band spolupracuje se špičkovými umělci (Benny Goodman) a někteří skladatelé píší přímo pro něj (např. současný dirigent Dr. Thomas C. Duffy a skladatel českého původu Karel Husa).

(Připravila PhDr. Jitka Vanýšková)

Spolupráce SIEMENS AG Österreich a VUT v Brně

Události již informovaly, že 27. dubna 2001 byla podpisem smlouvy o spolupráci prohloubena již probíhající kooperace mezi SIEMENS AG Österreich a VUT v Brně. SIEMENS bude tímto podporovat zvláště nový obor informačních technologií, který bude otevřen pro studenty začátkem zimního semestru. Pro absolventy VUT – inženýry s kvalitním vzděláním – může SIEMENS prostřednictvím své dceřiné společnosti ANF DATA spol. s r.o. nabídnout atraktivní pracovní místa s úkoly z oblasti informačních technologií. Nyní uvádíme rozhovor se zástupcem dceřinné společnosti SIEMENS v Brně ANF DATA Ing. Petrem Ondrou.

U: Co předcházelo rozhodnutí podepsat smlouvu o spolupráci mezi společností Siemens a VUT v Brně?

Siemens Rakousko se rozhodl v Brně otevřít nové pracoviště dceřinné společnosti ANF DATA. Součástí záměru bylo i navázat spolupráci s některou z univerzit. V roce 2000 byla nová pobočka v Brně otevřena a v téže době začaly i první rozhovory s zástupci VUT v Brně, zejména děkanem FEI VUT v Brně Prof. Janem Honzíkem o možnostech spolupráce. Vlastní spolupráce začala prezentacemi na VUT v Brně a dále se spolupráce rozšířila o oblast diplomových prací studentů VUT v Brně. Celkově pak tyto aktivity vyústily v uzavření rámcové smlouvy o podpoře nové fakulty informatiky na VUT v Brně.

U: Co od takovéto užší spolupráce očekáváte?

Siemens očekává, že se prohloubí vztahy s univerzitou, že se dostane blíže studentům. Jedním z kroků je vybavení nové laboratoře výpočetní techniky na nové Fakultě IT VUT. Počítá se také s tím, že se budou řešit společné projekty. Tím se může ovlivnit náplň studijních programů směrem, který potřebujeme, a na druhé straně Siemens takto podporuje rozvoj nové fakulty.

U: Jak konkrétně chcete ovlivnit profil absolventa VUT?

Ve druhé fázi spolupráce bychom chtěli ovlivnit výuku například na některých cvičeních. Budeme se snažit dostat naši

Z centra ANF DATA v Brně.

technologii na univerzitu a vlastně tak připravit případné naše budoucí zaměstnance na vstup do firmy Siemens.

Naše pobočka v Brně se specializuje na oblast komunikací. Z nich dominují mobilní komunikace – oddělení zabývající se vývojem software pro třetí generaci mobilních komunikačních systémů UMTS. Pak zde má ještě dominantní postavení oddělení, které se zabývá přenosem multimediálních dat přes IP sítě. Chtěli bychom ovlivnit studenty právě v těchto oblastech – unixově orientované operační systémy, objektově orientované technologie, komunikační a datové komunikace. V současné fázi se ale spíše soustředujeme na diplomové práce. To znamená, že jsme definovali asi deset témat diplomových prací, které směřují do těchto oblastí, a zjišťujeme, jaký je o ně zájem. Pak se chceme konkrétně bavit o možnostech přiblížit studijní program našim potřebám.

U: Jaké máte doposud zkušenosti s absolventy VUT v Brně?

Více než devadesát procent našich zaměstnanců jsou absolventi vysoké školy technického směru a většina z nich přichází právě z VUT v Brně. Pokud jde o naše zkušenosti s jejich vzděláním a zapracováním, jsou velice dobré.

U: S kolika novými pracovníky do budoucna v Brně počítáte?

Siemens v Rakousku zaměstnává tři a půl tisíce zaměstnanců, v dalších zemích jsou to stovky lidí. Vzhledem k velikosti Brna odhadujeme počet zdejších zaměstnanců na dvě sta pracovníků. V současné době jich u nás pracuje sedmdesát. Pokud jde o náborové akce, pravidelně pořádáme na univerzitách Siemens dny a účastníme se akcí při studentské odborné vědecké činnosti.

U: Mohl byste blíže představit firmu ANF DATA?

ANF DATA byla založena v roce 1990 jako dceřiná společnost Siemens AG Rakousko. V té době měla sídlo v Praze a po krátké době byla otevřena také pobočka v Olomouci. Siemens byl tenkrát jedním z jejích největších partnerů a většina produkce byla určena na export. Kromě tohoto měla firma ANF DATA své klienty i na českém trhu a patřily mezi ně převážně zdravotní pojišťovny nebo se zúčastňovala některých projektů společně

se Siemens Německo. V lednu loňského roku byla otevřena nová pobočka v Brně a ta je specifická tím, že nepracuje pro zákazníky v České republice, ale podílí se výhradně na projektech, jejichž zadavatelem je Siemens Rakousko.

U: O jaké projekty se jedná?

Jednou z největších obchodních skupin uvnitř Siemens Rakousko a.s. je divize vývoje programů a systémů (PSE – Project and system engineering), což je velký softwarový dům, který zaměstnává 3,5 tisíce lidí. PSE se zaměřuje na vývoj software ze všech oblastí – software od mobilních komunikací až po rozsáhlé průmyslové systémy. Velkou část této oblasti tvoří telekomunikace. Právě i tato pobočka v Brně je stoprocentně zaměřená na projekty z oblasti telekomunikací.

U: Mohl byste činnost brněnské pobočky více přiblížit?

Budují se zde tři nezávislá oddělení. Jedno z nich se specializuje na mobilní komunikace a má kolem třiceti zaměstnanců. Tento vyškolený tým pracuje na vývoji software pro třetí generaci mobilních telefonů.

Druhé oddělení se zaměřuje na „Internet protocol technology“, tedy na IP technologii, takže většina těchto projektů je směřována k IP sítím, k přenosu hlasu po Internetu a podobně.

Třetí skupina je „Kompetenzbasis“ a vyznačuje se tím, že nemá konkrétní obchodní zaměření, ale tvoří ji skupina kvalitních odborníků specializovaných na určitou oblast. Ti většinou spolupracují s ostatními dvěma skupinami na společných projektech.

U: Budou se v ČR zřizovat další pobočky ANF DATA?

Pokud se nám bude dařit tak jako doposud, myslím, že nebude žádný důvod k vytvoření další pobočky. Tato situace ale nastala například na Slovensku, kdy Bratislava byla nucena z kapacitních důvodů vytvářet nová, menší pracoviště, např. v Žilině.

(Připravil David Daniel, foto Michaela Dvořáková)

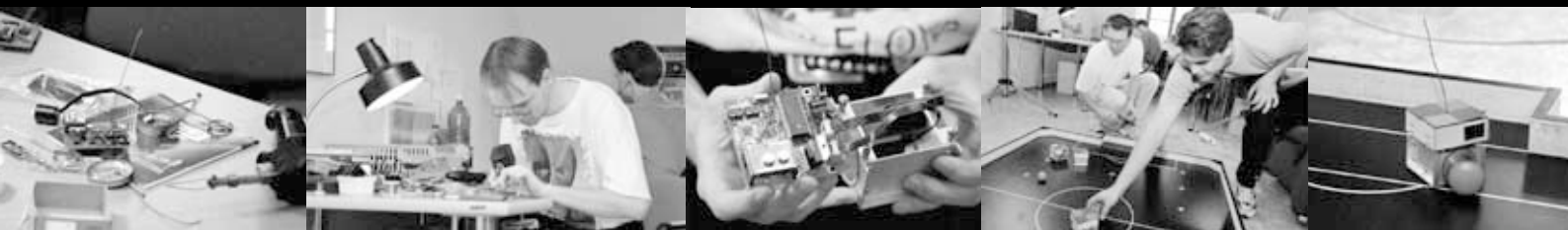
ANF DATA sídlí v M-paláci na Heršpické ulici v Brně.

Slovo pracovníka ANF DATA – absolventa VUT v Brně Ing. Roberta Němečka

S firmou ANF DATA jsem se dostal poprvé do kontaktu na veletrhu pracovních příležitostí v dubnu roku 2000. V té době jsem studoval poslední ročník oboru informatika na Fakultě elektrotechniky a informatiky VUT v Brně a pomalu jsem uvažoval o budoucím zaměstnání. Z veletržní prezentace jsem se dozvěděl, že jedním z projektů brněnské pobočky ANF DATA bude vývoj SW pro UMTS, což mne jako několikaletého zájemce o technologii GSM velmi zaujalo.

Po nástupu do ANF DATA jsem prošel několikaměsíčním školením v oboru telekomunikací a počítačových sítí a dnes jsem již členem týmu pracujícím na vývoji UMTS firmy SIEMENS. Práce je velice zajímavá, jelikož při ní mohu uplatnit mnoho znalostí z většiny odborných kurzů, které jsem navštěvoval na fakultě. Nejedná se totiž pouze o „programování“, jak si student v průběhu studia na škole představuje, ale opravdu o vývoj, v jehož rámci mohu ovlivnit budoucí architekturu celého systému. Zajímavá je rovněž spolupráce s rakouskými a německými kolegy, kterou všem ulehčuje návštěva pravidelných jazykových kurzů přímo v sídle firmy. K dobré pracovní pohodě rovněž přispívá komfortní budova M-paláce a flexibilní pracovní doba.

Robotický fotbal poprvé v Brně a v ČR

Na Vysoké škole báňské – Technické univerzitě v Ostravě se poprvé na české půdě konalo mistrovství v robotickém fotbalu, poprvé na něm vystoupily české týmy robotů. Nakonec vyhrál nováček – družstvo z Ústavu automatizace a měřicí techniky FEI VUT v Brně. Atmosféra v hracím sále kopírovala běžná sportovní utkání, role na hřišti byly dány stejně jako ve skutečném fotbalu, brankář brněnského týmu VUT se dokonce jmenoval poněkud nefotbalově Hašek.

Studenti Ústavu automatizace a měřicí techniky FEI Vysokého učení technického v Brně (ÚAMT) postavili v těch dnech pod vedením svých pedagogů zřejmě první robotický fotbalový tým v ČR. Fotbalisté jsou z kategorie malých kolových robotů, jejichž soutěže se ve světě již pravidelně pořádají. Robotický fotbalový tým je jedním z výsledků výzkumných záměrů řešených na ÚAMT a na jeho realizaci se podíleli svými radami i pracovníci Centra aplikované kybernetiky (CAK), jehož pracoviště je přidružené k ÚAMT.

Myšlenka sestavit tým miniaturních mobilních robotů hrajících fotbal vznikla v roce 1995 v Koreji. Zde byl založen mezinárodní organizační výbor, jehož úkolem je sdružovat zájemce o tuto disciplínu. Výbor sestavil podrobná pravidla a v roce 1996 zorganizoval první šampionát, který se od té doby koná pravidelně každý rok.

Fotbalové utkání probíhá na hřišti o velikosti 130 x 150 cm. Každý tým je tvořen třemi barevně odlišenými hráči – roboty o rozměrech 7,5 x 7,5 x 7,5 cm, dálkově ovládaných rádiem

Fotbaloví roboti na hřišti.

Vítězný tým studentů FEI VUT v Brně.

z řídicího počítače. Hrací plochu snímá barevná kamera. Získaný obraz je zpracováván počítačem, jehož úkolem je rozpoznat ve scéně jednotlivé roboty a míč a zjistit jejich polohu. Na základě těchto informací pak určí vhodnou herní strategii s jasným cílem – dát co nejvíce gólů soupeři a dostat jich co nejmenší. Podobně jako ve skutečném fotbale i zde existují fauly, penalty a přímé kopy. Na regulérnost zápasu dohlíží rozhodčí – člověk.

Robotický fotbal není jen atraktivní mediální hra a zábava, ale je to vážná součást pedagogického procesu a s ním souvisejícího programu vědy a výzkumu. Jde o náročnou komplexní úlohu, jejíž úspěšné řešení vyžaduje široké i důkladné znalosti z celé řady oblastí, počínaje mikroprocesorovým řízením pohybů robota přes počítačové vidění až po využití prvků umělé inteligence (UI) při spolupráci robotů. Jako takový může robotický fotbal sloužit např. jako praktická standardní úloha na testování různých algoritmů UI, podobně jako tomu je při hře v šachy, oproti této hře je ale mnohem blíže reálnému a složitějšímu světu. Současný robotický tým je tedy jen začátkem dalšího zájmového výzkumu.

(Připravili Ing. Bohumil Honzík, PhD a David Daniel,
foto Michaela Dvořáková)

Křest klavíru v Centru VUT v Brně

Jasná zpráva

Opět aplaus, který nekončí, opět skvělá atmosféra, opět kvalitní hudební zážitek. Tak by se dal stručně charakterizovat koncert pěveckého sboru VUT v Brně VOX IUVENALIS a pianisty Jana Šimíčka ve středu 30. 5. v Centru VUT v Brně. Sbor v první třetině předvedl to nejlepší ze svého repertoáru nastudovaného v této sezóně (čtyřmi sbory Sergeje Rachmaninova počínaje a například skladbou Zdeňka Lukáše Sanktus konče), ve druhé třetině byl pokřtěn klavír VUT a následoval minirecitál Jana Šimíčka. K bouřlivým ovacím v závěru koncertu přivedl obecnost opět sbor VOX IUVENALIS (provázený na klavír Janem Šimíčkem) svými spirituály a dalšími hudebními lahůdkami.

A jak jsme křtili klavír?

MUStr. Jan Šimíček, děkan fakulty první pomoci pro černé a bílé klávesy, přečetl dopis panu rektorovi, ve kterém byly uvedeny objevné informace. Protože je považujeme za velmi zajímavé, rozhodli jsme se otisknout tento dopis v plném znění. Viz přiložený dopis panu rektorovi na následující straně.

Jan Šimíček poté požádal pana rektora Jana Vrbku, aby na klavír zahrál, a tím tak osobně pokřtil tento nový nástroj. Pan rektor krátce zapreludoval melodie lidové písně, a tím byl nový klavír VUT slavnostně pokřtěn.

(PhDr. Jitka Vanýsková)

Rektor VUT v Brně Prof. Jan Vrbka při křtu klavíru.

Nový klavír v Centru VUT v Brně.

VOX IUVENALIS hledá zpěváky

Končí akademický rok, absolventi škol nastupují do nových zaměstnání, často v jiném místě bydliště, a s tím vždy souvisejí odchody zpěváků ze sborů. S několika svými členy se bude muset rozloučit i VOX IUVENALIS, který jste už měli možnost poznat. Hledá proto další zájemce o zpěv – máte-li chuť, přihlaste se. Kontakt na sbormistra předá kancléřka PhDr. Jitka Vanýsková.

Značka: Jasná zpráva
Brno 30. května MMI
Věc: List rektorovi VUT
Prof. RNDr. Janu Vrbkovi, DrSc.

SVĚTOVÝ ARCHEOLOGICKÝ NÁLEZ

Kamenný vrch – Archlebov 2000

1. dubna r. 2000 proběhla celým světem tisková zpráva, že na Kamenném vrchu v Archlebově, v moravské to obci, byly nalezeny kostry 30 osob v hloubce 10 metrů, které proti jedné zaujímaly zvláštní půlkruh. Kolektiv vedený PhDr. Viktorem Emanuellem Balvanem, CSc., nejprve ohlásil, že se jedná o rituální vraždu z doby 5000 let před Kristem.

Po podrobnějším zkoumání však dospěli k fantastickému objevu. Poloha koster naznačila, že se jedná o první pravěký symfonický orchestr na půdě našeho státu, ne-li na světě. Ta předsazená kostra totiž svírala v pravé ruce kamennou taktovku. Naproti kostrám se našly kostěné nástroje podobné dnešním okarinám, flétnám či dlouhým zahnutým rohům. U koster po levici a pravici dirigenta se smyčcové nástroje nenašly. Byly pravděpodobně dřevěné, a se střevovými strunami se proto na prach rozpadly. I další nález potvrdil, že se opravdu jedná o symfonické těleso.

V okolí koster se nacházely zvláštní černé kameny, které po složení dohromady vytvořily stránku, na které byly zatím nám neznámé znaky (což je zatím první důkaz o nejstarším doloženém písmu na Moravě).

Archeologický tým dlouho přemýšlel (dva dny) a zjistil, že se jedná o první stranu partitury, na které bylo znaky napsáno „Diabolos symphony“. Pravděpodobně muzikanti měli zkoušku a hráli tak falešně, že se našel i sám pekelný vůdce a nechal celý orchestr do země propadnout.

Archeologický tým měl však ještě jeden problém. Co s kostrou, která ležela po dirigentově levici před prvními houslemi?! Nejprve pánové zvažovali, že se jedná o hřištníka, který hrál po každé jiné noty, a dirigent ho právě káral před ostatními členy orchestru. Avšak nápad Dr. Jaromíra Dřeva, také CSc., změnil

předeshlou legendu. Dr. Dřevo začal kopat pod touto kostrou a v hloubce 5 metrů narazil na středně velkou kamennou desku ve tvaru křídla, a okolo ní se povalovaly, představte si, kamenné špalíčky, široké 10 cm a dlouhé 20 cm. Na každém špalíčku, bylo jich 12, byly zase znaky, které po přečtení prozradily, že se jedná o pravěký klavír. Dvanáct špalíčku bylo vlastně 12 půltónů od C1 do H1. Nejvíce byly vytlučeny špalíčky fis a cis, což dosvědčuje, že v té době v Archlebově působila odbočka Universitas Moraviensis strecorum. Další šok zažil archeologický tým, když na straně kamenného křídla objevili nápis s velkými znaky V – U – T – A – K.

Rychle přeloženo Vutak! To dokazuje, že už v té době existovalo v rámci „Strécovské univerzity“ oddělení s názvem Vysoké učení technické, které se mimo jiné pravděpodobně zabývalo výrobou klavíru.

Vaše Magnificence rektore, slovatná a velectěná rado, vážení posluchači, jsem velmi rád, že vaše vysoká škola je tak historicky „zastaralá“, a proto navrhuji, aby u příležitosti Vašeho jubilea 7000 výročí vzniku (pět let před Kristem a dva po něm) byl posvěcen váš nový mistrovský nástroj. Jistě se mnou souhlasíte, že mu budeme říkat „Vuťák“.

Podepsán: MUStr. Jan Šimíček
Děkan katedry první pomoci pro bílé a černé klávesy

Přednáška firmy Oracle na téma podnikové portály

Vítězslav Křivánek
Karel Zatloukal

Na VUT v Brně se 29. 5. uskutečnila přednáška firmy Oracle na téma podnikové portály. Jednalo se o první přednášku z cyklu 15 přednášek nabídnutých vysokým školám v rámci Memoranda, které bylo podepsáno MŠMT a firmou Oracle 13. prosince 2000. Vzhledem k tomu, že o tento cyklus přednášek byl ze strany vysokých škol značný zájem, bylo zřejmé, že všichni zájemci nebudou uspokojeni. Po několika jednáních zástupců vysokých škol organizovaných zájmovým sdružením EUNIS CZ bylo rozhodnuto, že pro zabezpečení účasti tak velkého počtu zájemců bude využito videokonference. Volba padla na multimediální přenos v plné kvalitě televizního signálu PAL realizovaný pomocí protokolu ATM. Tento typ videokonferencí je určen především pro přenosy a konference, kde je vyžadována vysoká kvalita obrazu. (Typické je např. použití pro přenosy z operačních sálů nebo přenosy do velkých poslucháren.) Zorganizování těchto videokonferencí se ujali pracovníci Centra výpočetních a informačních služeb VUT v Brně a Výpočetního centra VFU Brno. Propojení všech účastníků videokonference zajišťoval CESNET z.s.p.o. jako jednu ze služeb poskytovaných svým zákazníkům v rámci provozu vysokorychlostní sítě CESNET 2.

Videokonference se zúčastnila řada pracovišť VUT v Brně, ZČU Plzeň, UPOL Olomouc, VŠB TU Ostrava, UJEP Ústí nad Labem a Cesnet z.s.p.o., která zajistila konferenci v příslušné lokalitě. Přednáška probíhala v aule Centra VUT v Brně na Antonínské ulici, kde byli mimo studentů a zaměstnanců VUT i zájemci z dalších brněnských vysokých škol. Obdobná situace – tj., že jedna škola technicky zajišťovala videokonferenci pro ostatní vysoké školy v dané lokalitě – byla v Ostravě a Praze.

Na přípravě a testování konference se podíleli i pracovníci TU Liberec. Tuto videokonferenci sice nezajišťovali, ale plánují účast na dalších přednáškách. Dalším zájemcem je i JU České Budějovice, kde se nepodařilo v daném termínu připravit konferenční místnost.

Průběh celé přednášky byl snímán třemi videokamerami. Obrazy z těchto tří kamer a výstup z počítače, ve kterém byla vlastní prezentace, byly přepínány pomocí videopřepínače Gemini na vstup kodéru FORE Systems AVA 300. Zpracovaný video a audiosignál byl přenášen do Prahy, kde byl umístěn videosever. Ten zajistil distribuci signálu ke všem účastníkům videokonference. Distribuovaný signál byl celou dobu moni-

Technické zajištění videokonference.

torován na improvizovaném režijním pracovišti v aule VUT v Brně.

S ohledem na velký počet účastníků konference byla v před-sáli posluchárny VUT v Brně zřízena speciální telefonní linka, kam mohli účastníci konference volat své dotazy a připomínky.

Tato akce byla první tohoto druhu (tj. spojení bod – multi-bod) v takovém rozsahu a v takové kvalitě (televizní kvalita), která se na akademické půdě v ČR uskutečnila. Přes svůj významný obsah měla experimentální charakter a především se od ní očekávalo ověření všech možností, které tato technologie poskytuje. Uskutečnit videokonferenci bylo možné díky výstavbě a provozu vysokorychlostní sítě CESNET 2 a vybudování tzv. videokonferenčních pracovišť na řadě vysokých škol, jejichž vznik významně finančně podpořil CESNET z.s.p.o.

Závěrem lze konstatovat, že celá akce se vydařila, a tím otevřela cestu k zorganizování dalších pravidelných videokonferencí. V příštím semestru bude uskutečněna řada přednášek se zbývajícími tématy nabízenými v rámci Memoranda. Ze všech akcí jsou a budou pořizovány videozáznamy, které po dohodě s firmou Oracle budou dostupné pro využití ve výuce. To dává další možnosti při zavádění nových forem vzdělávání. Lze jen doufat, že i přes celkový odklon od technologie ATM bude brzy implementován software umožňující videokonference ve vysoké kvalitě i v gigabitových sítích.

Jazyková politika na vysokých školách nefilologického zaměření

7. června 2001 se pod tímto názvem na Vysokém učení technickém v Brně uskutečnil seminář, který u příležitosti Evropského roku jazyků 2001 uspořádal Ústav jazyků Fakulty elektrotechniky a informatiky VUT v Brně.

Ústav jazyků Fakulty elektrotechniky a informatiky VUT uspořádal 7. června seminář „Jazyková politika na vysokých školách nefilologického zaměření“, který se konal v Centru VUT v Brně na Antonínské. Semináře se zúčastnilo 38 zástupců jazykových kateder z českých univerzit: Fakulta strojní a elektrotechnická z ČVUT v Praze, Fakulta právnická Karlovy univerzity v Praze, Fakulta humanitních studií Západočeské univerzity v Plzni, Fakulta ekonomická z Vysoké školy báňské v Ostravě, Pedagogická a Právnická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, Centrum jazykové výuky Masarykovy univerzity z Brna a zástupci fakulty právnické, přírodovědecké a fakulty informatiky MU, Pedagogická fakulta MU, Vojsenská akademie v Brně, zástupci jazykových ústavů Fakulty stavební a strojního inženýrství VUT v Brně.

Úvodní slovo pronesl prorektor VUT pro vzdělávací činnost Doc. RNDr. Petr Dub, CSc., který zdůraznil důležitost dobré znalosti jazyků pro absolventy VUT v Brně a začlenění jazykové výuky do dlouhodobého plánu VUT. Absolventi VUT by měli být schopni komunikovat a prezentovat v jednom cizím jazyce. Na jazykovou přípravu je nutné dbát i v odborných předmětech, používat cizojazyčnou literaturu během celého studia a samozřejmě také studovat v zahraničí.

PhDr. Marta Chromá, členka Národního koordinačního výboru pro Evropský rok jazyků a vedoucí katedry jazyků Právnické fakulty Univerzity Karlovy, seznámila účastníky s projekty Rady Evropy, které se týkají podpory jazykového vzdělávání. Rok jazyků 2001 byl iniciován Radou Evropy proto, aby motivoval Evropany kultivovat svůj mateřský jazyk a podpořil zájem o studium cizích jazyků. Jazyk je nástrojem dorozumívání různých kultur, což vede k výchově k toleranci a demokracii.

Projekt jazykového portfolia, který se vypracovává, si klade za cíl stanovit stupnici jazykových znalostí tak, aby byly srovnatelné v celé Evropě a vybavení občanů Evropy tzv. „jazykovými pasy“, ve kterých bude jednotným způsobem zaznamenána znalost jazyků. Toto opatření usnadní pohyb na evropském trhu práce.

K výuce jazyků na českých vysokých školách doktorka Chromá poznamenala, že situace na jednotlivých univerzitách je různá a vždy zásadně záleží na vedení univerzit, jakou podporu se rozhodnou dát jazykovému vzdělávání. Je nutné překonat komunikační bariéry, které přirozeně vznikají mezi jazykovými

ústavy a profesně odlišně zaměřenými vedeními univerzit. Jazykové katedry, jako odborníci, musejí přesvědčit vedení škol o kvalitě a potřebnosti výuky, kterou poskytují.

PhDr. Milena Krhutová z Fakulty elektrotechniky a informatiky hovořila o statutu jazykových kateder na vysokých školách nefilologického zaměření a naznačila cesty jeho zvýšení. Jazykové kurzy musí být rovnocenně kreditově hodnoceny, jejich umístění ve fakultním rozvrhu nesmí být okrajové, nezbytné je dobré materiální vybavení učeben, zajištění menších výukových skupin, zřízení jazykové studovny, která rozšiřuje možnosti studentů samostudiem a nahrazuje nedostatek přímé výuky. Vyučující na jazykových katedrách si musí zvyšovat svou kvalifikaci, protože jen tak mohou připravovat náročnější kurzy profesního jazyka. Účast ve výzkumných záměrech škol a zahraničních projektech zvyšuje jak rozhled učitelů, tak finanční zabezpečení

Účastníci semináře „Jazyková politika na vysokých školách nefilologického zaměření“.

UDÁLOSTI

na VUT v Brně

ústavu. Hospodářská činnost je důležitým činitelem při zamezení fluktuace učitelů a účinným způsobem, který informuje formou přímé prezentace o kvalitě a náplni jazykové výuky.

Současná situace v Evropě a plánovaný vstup České republiky do Evropské unie vyžaduje na vysokých školách jazykovou přípravu orientovanou na profesní dovednosti jednotlivých oborů, které nemohou poskytnout ani jazykové školy, poněvadž jsou orientovány na obecný jazyk, ani střední školy, kde je zase nedostatečná úroveň znalosti oboru studia. Odborné státní zkoušky z jazyků nejsou nikde prováděny. Je tedy výhradním úkolem kateder jazyků vysokých škol, kde jsou studenti vzděláváni v nefilologických oborech, aby je jazykově vybavily s ohledem na jejich speciální profesní potřeby. Zvláště v některých oborech, kde čeština nestačí rychlému vědeckotechnickému rozvoji a neexistují v dostatečném množství překlady odborné literatury, ba dokonce neexistuje ani adekvátní česká odborná slovní zásoba, je nezbytné, aby studenti na základě dobré profesní znalosti cizího jazyka mohli ke studiu používat cizojazyčnou literaturu. Profesní styl a specifická oborového zaměření pak může být tak vysoká, že pouze odborník současně teoreticky a speciálně jazykově vybavený může náležitě zprostředkovat odborné informace kvalitním překladem. Tak vzniká potřeba interdisciplinárně vzdělaných odborníků, např. v podmínkách VUT kombinované studium inženýr-překladatel. Na Západočeské univerzitě v Plzni existuje s podobných studií již desetiletá úspěšná zkušenost. Kromě tohoto hlavního cíle se nabízí formou interdisciplinárního studia možnost, jak učinit přitažlivějším studium na VUT pro dívky.

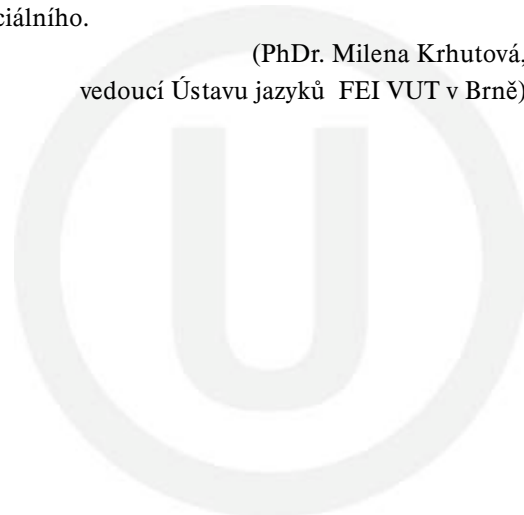
PhDr. Ludmila Neuwirthová z Ústavu jazyků FEI VUT v Brně uvedla další téma semináře o hloubce a míře odbornosti jazyka. Konstatovala, že cílem jazykové výuky, i velmi speciálně a profesně zaměřené, je stále jazyk, a nikoliv obor nebo předmět. Studenti tedy nemohou od učitelů jazyků očekávat odborné cizojazyčné vysvětlení předmětu svého studia, ale metodický, praktický i teoretický návod, jak tento svůj obor prezentovat a o něm zasvěceně diskutovat v cizím jazyce.

Dalšími tématy semináře byla cílová standartizace jazykové výuky s ohledem na potřeby EU, jazykový profil absolventa vysoké školy nefilologického zaměření a jazykové certifikáty jako přílohy k diplomům.

Účastníci semináře se v bohaté diskusi shodli na potřebě informovat o závěrech semináře komisi pro jazykové vzdělávání Rady vysokých škol a přednést jí svoje návrhy jako závěry reprezentativního zastoupení jazykových pracovišť vysokých škol nefilologického zaměření. Jako nejdůležitější cíl jazykové výuky na vysokých školách nefilologického zaměření se jeví vybavení studentů speciálně profesní znalostí nejméně jednoho cizího jazyka, protože tím se zhodnocuje jejich oborové vzdělání a zvyšují šance na dobré uplatnění na trhu práce jak českém, tak i zahraničním. Absolvent vysoké školy by měl samozřejmě ovládat jeden až dva cizí jazyky tak dobře, aby je mohl používat ve své profesi, a ne jen obecně. K tomu je samozřejmě zapotřebí zabezpečit na vysokých školách nefilologického zaměření takové podmínky ústavům jazyků, aby mohly tuto náročnou výuku zajistit jak odborně teoreticky, tak materiálně. Je to obtížný úkol, protože po mírném zlepšení, které jsme pozorovali do poloviny 90. let, se jazykové vybavení středoškoláků již dále nezlepšuje, což je zřejmě způsobeno tím, že jen necelá polovina pedagogů na základních a středních školách má řádnou aprobaci na cizí jazyk. Také postgraduální vzdělávání učitelů jazyků je obtížné pro nedostatek školitelů v oboru jazyka.

Přesto je však nutné umožnit vysokoškolským studentům odpovídající profesní jazykové vzdělání, a to je jak úkol pro vedení univerzit, tak samozřejmě pro jazyková pracoviště. S rostoucí mezinárodní spoluprací vzrůstá důležitost jazykové kompetence a jazykového vzdělávání, které je prostředkem dorozumění a umožňuje dosáhnout dalších zdrojů vzdělání jak odborného, tak i sociálního.

(PhDr. Milena Krhutová,
vedoucí Ústavu jazyků FEI VUT v Brně)

Fyzika v Trnavě

„Jde o věčnou otázku pedagogiky, otázku vyváženosti obsahu a formy výuky, jde o to, aby byl nalezen způsob, podle něhož by ti, kdo učí, učili méně, ti však, kteří se učí, naučili se více.“

J. A. Komenský

V rámci aktivit k 15. výročí založení Materiálovotechnologickej fakulty STU v Bratislave so sídlom v Trnave, katedra fyziky v spolupráci s Klubom fyzikov v Trnave, Slovenskou fyzikálnou spoločnosťou v Bratislave a nadáciou Open Society Foundation v Bratislave zorganizovala dňa 31. 5. 2001 v Trnave odborný jednodňový seminár: „Náplň a poslanie fyziky na I. stupni VŠ vzdelávania a nové vzdelávacie technológie na VŠ technických“, venovaný pamiatke vynikajúceho pedagóga, vedca, dobrého priateľa a úprimného človeka Prof. RNDr. Jozefa Garaja, ktorého celoživotné dielo sa ukončilo dňa 27. marca 2001. Jeho usmiata tvár nám navždy zostane v pamäti.

Pozvanie Doc. RNDr. M. Ožvoldovej, CSc. prijali: Mgr. Katarína Pišútová, riaditeľka projektu IDEP (Internet Distance Education) Nadácie Otvorenej spoločnosti, prorektor pre vzdelávanie z VUT Brno, Doc. RNDr. Petr Dub, CSc., prorektor Trnavskej univerzity Doc. RNDr. Peter Čerňanský, CSc., a tiež všetci vedúci katedier fyziky STU v Bratislave: Doc. Ing. Július Cirák, Doc. Ing. Juraj Veselský, PhD., Doc. RNDr. Viliam Laurinc, CSc., Doc. RNDr. Juraj Dillinger, CSc., ako i ďalších 26 pracovníkov z rôznych katedier fyziky Slovenska, dokonca až z TU v Košiciach.

V rámci semináru odznelo 15 prednášok. Diskusia k preberanej problematike bola rozsiahla, nakoľko náplň seminára sa týkal aktuálnych problémov obsahu, rozsahu, formy výučby základného kurzu fyziky, s ktorými sa v súčasnosti stretávajú prakticky na všetkých zúčastnených pracoviskách. Výsledky diskusie účastníkov možno zhrnúť do nasledovných záverov a doporučení:

1. Nie je doteraz vyjasnená otázka postavenia a uplatnenia bakalára – absolventa I. stupňa vysokoškolského vzdelávania.

2. Na viacerých fakultách dochádza k poklesu výučby prírodovedného základu, čo sa odráža v kvalite absolventov a ich univerzálnejšiemu charakteru.

3. Na všetkých zúčastnených pracoviskách základný kurz fyziky prebieha ako dvojsemestrový kurz, ktorého obsahová náplň je prakticky zhodná. Nedostatočná hodinová dotácia kurzu neumožňuje bakalárom hlbšie preniknúť do podstaty modernej fyziky.

4. Dosahovaná kvalita úrovne je veľmi závislá od úrovne prijímaných študentov. Možno konštatovať, že v priemere sa úroveň vedomostí z matematiky a fyziky u študentov stredných škôl,

prichádzajúcich na vysoké školy technické, neustále znižuje. Jej súčasný stav z fyziky by mal byť predmetom prieskumu na všetkých fakultách STU.

5. Možno diskutovať, či trojročné bakalárske štúdium je dostatočné z hľadiska získania tvorivej technickej aplikácie.

6. Nové formy vzdelávania sa uplatňujú v pedagogickom i vedeckom procese, avšak sú limitované nízkymi finančnými prostriedkami na vysokých školách.

Všetkým zúčastneným za vytvorenie dobrej pracovnej atmosféry za celý organizačný kolektív ešte i touto cestou ďakuje.

Doc. RNDr. Petr Dub, CSc., predstavil na seminári český preklad učebnice D. Hallidaye, R. Resnicka, J. Walkera – Fyzika, který vydává VUT IUM ve spolupráci s nakladatelstvem Prometheus.

Spomienka na Prof. RNDr. Jozefa Garaja

Dňa 27. marca 2001 sa s nami navždy rozlúčil vynikajúci pedagóg, najdlhšie pôsobiaci vysokoškolský učiteľ na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave, Prof. RNDr. Jozef Garaj, narodený 8. decembra 1922 vo Vrútkach.

Vysokoškolské vzdelanie ukončil v roku 1946 na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave. Od roku 1946 pracoval na SVŠT v Bratislave ako asistent u akademika Dioníza Ilkoviča. V roku 1951 získal doktorát prírodných vied. Jeho vedecký záujem o optiku sa prehĺbil i počas pobytu na univerzite na Sorboni vo Francúzsku. Už ako 34ročný sa v roku 1956 habilitoval na docenta a v roku 1965 bol menovaný profesorom fyziky. Bol zakladateľom Katedry fyziky na Strojníckej fakulte SVŠT (1961) a vo funkcii vedúceho katedry zotrval až do roku 1972.

Od roku 1986 pôsobil na Materiálovotechnologickej fakulte STU v Bratislave so sídlom v Trnave. V rokoch 1994–1996 bol poverený vedením Katedry fyziky MtF STU v Trnave. Po vedeckej stránke sa Prof. Garaj zameriaval na niektoré problémy teórie relativity, hlavne však v odbore optiky (teória farieb, holografia, Fourierova optika). Bol autorom a spoluautorom viac ako 100 publikácií, z ktorých vyše 30 je publikovaných vo vedeckých a odborných časopisoch. Je autorom jednej monografie a vedúcim kolektívu spoluautorov ďalšej monografie a 8 vysokoškolských skrípt. Počas 55ročného pôsobenia na SVŠT, resp. STU, sa podieľal na vzdelaní a výchove tisícok študentov.

Okrem pedagogických, vedecko-výzkumných a odborných činností sa zapájal aj do aktivít profesných združení – Československá vedeckotechnická spoločnosť, Jednota matematikov a fyzikov. Nemenej významnú a záslužnú činnosť vykonal v rámci Klubu fyzikov, ktorý od roku 1983 viedol ako predseda a v rámci terminologickej a historickej komisie Jednoty Československých matematikov a fyzikov. Medzinárodné uznanie jeho vedeckých aktivít dokumentuje členstvo v SPIE – The International Society for Optical Engineering; (USA / Bellingham) a National Society Member (NSM) of the European Physical Society (EPS). Spolupracoval tiež s Výborom pre udeľovanie Nobelovej ceny. Bol jedným z navrhovateľov na udeľovanie Nobelovej ceny za fyziku. V roku 1973 a v septembri 1999 bol oslovený Komisiou pre udeľovanie Nobelových cien Royal Swedish Academy of Sciences, aby nominoval kandidáta na udelenie Nobelovej ceny za fyziku za rok 2000.

Za svoju vedeckú a pedagogickú činnosť bol odmenený mnohými oceneniami a vyznamenaniami: Striebornou medailou pri 25. výročí založenia SVŠT (1962), Pamätnou medailou pri 50. výročí založenia SVŠT (1987), Striebornou medailou Jednoty slovenských matematikov a fyzikov (SAV) pri menovaní čestným členom Jednoty (1998) a Bronzovou medailou Jednoty Československých matematikov a fyzikov pri menovaní čestným členom JSMF (ČSAV 1998). Na základe návrhu Katedry fyziky MtF STU v Trnave mu v roku 2000 minister školstva SR udelil Veľkú medailu sv. Gorazda.

Ocenenia z príležitosti 15. výročia založenia MtF STU v Trnave, ako i druhého odborného seminára „Náplň a poslanie fyziky na I. stupni VŠ vzdelávania a nové vzdelávacie technológie na VŠ technických“, ktorým zakladateľom bol, sa už bohužiaľ nedožil.

V osobe Prof. Jozefa Garaja strácame vynikajúceho pedagóga, vedca, priateľa, ktorý navždy zostane v našich srdciach. Česť jeho pamiatke.

(Za Katedru fyziky MtF Slovenskej
technickej univerzity v Trnave:
Doc. RNDr. Miroslava Ožvoldová, CSc.)

Nové učební texty a publikace – květen 2001

FAST

Sborník: Akustická Emise 96
2001 – 124 s. – ISBN 80-214-1883-4

Sborník: Přírodní způsoby čištění a využití odpadních vod II
2001 – 91 s., A5 – ISBN 80-214-1862-1

FEI

RAČEK, Jiří
Strojní zařízení elektráren
2001 – 171 s. – ISBN 80-214-1853-2

Sborník: Radioelektronika 2001
2001 – 442 s., B5 – ISBN 80-214-1861-3

FSI

NEDOMA, Josef
Matematika I – část druhá
Diferenciální počet funkcí jedné proměnné
2001 – 189 s. – ISBN 80-214-1561-4

KARÁSEK, Jiří – SKULA, Ladislav
Algebra a geometrie
2001 – 167 s. – ISBN 80-214-1846-X

FP

FEDOROVÁ, Anna
Podvojně účetnictví
2001 – 100 s., A5 + 6 příloh A4 – ISBN 80-214-1847-8
Studijní text pro studium BA Hons

CEVAPO

Sborník: Evropa mezi vědou a vírou
hledání nové konfigurace
2001 – 222 s. – B5 – ISBN 80-214-1865-6

NAKLADATELSTVÍ VUTIAM

KLAPKA, Jindřich – DVOŘÁK, Jiří – POPELA, Pavel
Metody operačního výzkumu
2001 – 165 s. – ISBN 80-214-1839-7

Sborník: Universities and the Bologna Declaration
A strategy of Changes
2001 – 242 s., B5 – ISBN 80-214-1560-6

Vědecké spisy Vysokého učení technického v Brně Edice PhD Thesis

BREJL, Milan
Obnovení ztracených vysokofrekvenčních složek v hudebních
signálech
2001 – č. sv. 65 – ISBN 80-214-1855-9

ŠIMEČEK, Karel
Lokální dráhové řízení autonomního lokomočního robotu
2001 – č. sv. 66 – ISBN 80-214-1856-7

DRAČKOVÁ, Simona
Vesnická hospoda z hlediska uchování svébytnosti a identity
s místem
2001 – č. sv. 67 – ISBN 80-214-1870-2

RAK, Roman
Využití počítačových systémů a identifikace vozidel ve vyšetřo-
vání a prevenci trestné činnosti spojené s motorovými vozidly
2001 – č. sv. 69 – ISBN 80-214-1871-0

KLAKURKOVÁ, Lenka
Struktura a vlastnosti slitin na bázi hliníku
připravovaných netradičními postupy
2001 – č. sv. 70 – ISBN 80-214-1876-1

Vědecké spisy Vysokého učení technického v Brně Edice Habilitační a inaugurační spisy

BAJER, Miroslav
Analýza vybraného typu konstrukce s uvažováním poddajnosti
šroubovaných přípojí
2001 – č. sv. 40 – ISBN 80-214-1878-8

HLAVÍNEK, Petr
Čistírny odpadních vod s dlouhodobou aktivací
2001 – č. sv. 50 – ISBN 80-214-1879-6

ČECH, Jaroslav
Optimalizace výroby litinových odlitků s cílem zvýšení jakosti
2001 – č. sv. 51 – ISBN 80-214-1881-8

KOLÍBAL, Zdeněk
Adaptivita koncových efektorů průmyslových robotů
2001 – č. sv. 52 – ISBN 80-214-1884-2

Soutěže studentské tvůrčí činnosti na FCH VUT v Brně

Prof. Ing. František Schauer, DrSc.

Na Fakultě chemické VUT v Brně se uskutečnil historicky první ročník soutěže studentské tvůrčí činnosti STUDENT FCH 2001. Slovo historicky není použito náhodou vzhledem k tomu, že se jednalo o první ročník soutěže jak po znovuoobnovení Fakulty chemické VUT v Brně v roce 1992, tak i po přesídlení fakulty do nových a kvalitních a prostor v roce 1998.

Cílem soutěže bylo motivovat studenty fakulty pro odbornou a vědeckou činnost. Vědecká a odborná činnost musí tvořit nedílnou součást práce jak pedagogů, ale zejména studentů libovolného vysokoškolského učiliště. Její specifikum spočívá v tom, že ji nelze navodit administrativně, ale spíše vytvořením vhodných podmínek a motivací. K tomu se musí vytvořit dobrá atmosféra a systém pobídek, výraznou roli přitom sehrává iniciativní učitel. Kvalita a úroveň soutěže přitom vypovídá mnohé o vnitřním životě fakulty. Student také mnoho získává – je veden k systematičnosti, přesnosti, naučí se své výsledky prezentovat, mnohdy i v cizím jazyce, zvládne své vystupování.

Jen pár faktografických údajů k soutěži samé. Soutěž se uskutečnila 24. 5. 2001 ve dvou sekcích:

I. Člověk a příroda v oblastech: problematika potravin, problematika biotechnologií, obecné otázky ochrany životního prostředí, problematika odpadů a ekologických zátěží, využití analytické chemie v monitoringu životního prostředí a organická chemie a životní prostředí. V prvním ročníku uvedme i historicky první úspěšné práce. Na 1. místě se umístila práce Kamila Koláře „Využití mikroextrakce tuhou fází (SPME) pro vzorkování nízkomolekulárních polycyklických aromatických uhlovodíků v ovzduší“, školitel RNDr. Miroslav Cigánek. 2. místo obsadila práce Lucie Jančkové „Adheze mikroorganismů na dentální materiály“, školitelka Ing. Jiřina Omelková, CSc., a 3. místo pak práce Sylvy Plchotové „Příprava a studium spirocyklických amidů fluoresceinu a jeho derivátů“, školitelem byl Prof. RNDr. Zdeněk Friedl, CSc. Čestné uznání si pak odnesla Blanka Kremláčková, studentka 1. ročníku, za práci „Hodnocení ovocných čajů“, školitelé Ing. Jana Rieglová a Prof. Ing. Milan Drdák, DrSc.

V sekci II. Materiály a technologie se soutěžilo v oblastech anorganické a makromolekulární materiály – syntéza, vlastnosti a využití, plazmatické technologie, technologie zpracování polymerů, technologie zpracování odpadů a molekulární inženýrství a elektronika. Zde se na 1. místě se umístila práce Radoslava Trautmanna „Morfogeneze tetrafunkčních světlem tvrzených polymerních sítí“, školitel Prof. RNDr. Josef Jančář, CSc. Na 2. místě pak práce Josefa Krátkého „Osmimístný isoperibolický kalorimetr pro studium hydratace aluminosilikátových materiálů“, školitel Prof. Ing. Jiří Brandštetr, DrSc., 3. místo pak práce Bc. Martina Zmrzlého „Antikoroziní ochrana ocelí difúzně vylučovanými zinkovými povlaky“, školitel Doc. Ing. Jaroslav Fiala,

Ze soutěže studentské tvůrčí činnosti STUDENT FCH 2001.

CSc. Zvláštní ocenění získala práce Hany Hajduchové „Numerické simulace optických spekter dvouatomových molekul“, školitel RNDr. František Krčma, PhD.

Ze soutěže studentské tvůrčí činnosti byl vydán seznam anotací a dodatečně i sborník všech prací soutěže. Práce, velmi často v angličtině, měly velmi dobrou úroveň. Škoda že na soutěži byla menší účast akademické i studentské obce. Rovněž tak zatím soutěž nenavštívili podniky a ústavy – zájemci o příští absolventy školy a případní sponzoři Fakulty chemické VUT v Brně.

Poděkování patří všem účastníkům a jejich školitelům, organizátorům soutěže a v neposlední řadě i děkanovi Fakulty chemické VUT v Brně, který nad soutěží převzal záštitu a oceněným pracem udělil na zasedání kolegia děkana finanční a věcné odměny.

Lze doufat, že na první ročník studentské tvůrčí činnosti na FCH VUT v Brně STUDENT FCH 2001 naváže dlouhá tradice dalších ročníků této velmi závažné činnosti fakulty.

Výsledky Dne sportu na VUT v Brně 17. 5. 2001

POŘADATEL: CESA VUT v Brně

STŘELBA	17. 5. 2001	55 účastníků
muži 1. HRABOVSKÝ Petr	FAST/1	79 bodů
2. ŽÁK Viktor	FP/4	78 bodů
3. GREGOR Tomáš	FCH/PGS	71 bodů
ženy 1. HEŘMÁNKOVÁ Věra	FAST/zam.	30 bodů
2. JUNCOVÁ Marie	rektorát	29 bodů
3. ZEMANOVÁ Iva	rektorát	28 bodů

VOLEJBALOVÁ ZAMYKÁNÍ	14. 5. 2001	30 účastníků 6 družstev
----------------------	-------------	----------------------------

SÁLOVÁ KOPANÁ	15. 5. 2001	90 účastníků 14 družstev
---------------	-------------	-----------------------------

AQUARIUM 2001 – o nejrychl. plavce VUT v Brně	16. 5. 2001	116 závodníků
muži 1. STEINBAUER Vojtěch	FAST	23,8
2. CHVASTEK David	FEI	26,7
3. MAHDAL Vladimír	FEI	27,6
ženy 1. KARASOVÁ Alena	FA	33,0
2. KREŠLOVÁ Michaela	FAST	34,7
3. CÁSKOVÁ Katka	FAST	35,1

BASKETBAL družstev	16. 5. 2001	48 studentů 6 družstev (2 družstva z Bratislavy)
--------------------	-------------	--

JUDO	páskování	16. 5. 2001
žlutý pásek:		
POKORNÝ Tomáš		
CEJTHAML Pavel		
ŠTĚPÁNEK Martin		
KUTINA Petr		

oranžový pásek :

FRANK Josef
STACHAL Radim
ČERNÝ Ondřej
ULLMANN Walter
FIŠERA David
HODÍK Petr

SQUASH (ve spolupráci s MU)	16. 5. 2001	20 studentů 7 z VUT v Brně
-----------------------------	-------------	-------------------------------

AIR AEROBIK	17. 5. 2001	18 studentek lektorky Aerobik Centra Brno
-------------	-------------	--

ALPENWANDER 2001/I.	17. 5. 2001	40 účastníků zaměstnanců a studentů
Mürzsteger Alpen		
délka trasy A = 20 km, trasy B = 13 km		

BADMINTON	17. 5. 2001	9 studentů
muži 1. MALÁČ Roman	FAST	
2. DOLEŽEL Zdeněk	FSI	
3. ORSÁG František	FSI	
ženy 1. ŠVAMBERKOVÁ Helena	FCH	

FIT BALONY	17. 5. 2001	33 účastníků zaměstnanců a studentů
------------	-------------	---

FOTBAL (VUT v Brně – MU v Brně)	17. 5. 2001	výsl. 6 : 1
na AMČR 2001 ve fotbale postupuje družstvo VUT v Brně		

HORSKÁ KOLA	17. 5. 2001	71 závodníků (66 mužů, 5 žen)
-------------	-------------	----------------------------------

KOLEČKOVÉ BRUSLE 17. 5. 2001 50 účastníků
(z toho 5 VŠ)

muži: 1. CHADIM Dušan

2. SKÁCEL Kamil

3. BECHER Pavel

ženy: 1. DÝROVÁ Kateřina

2. ZEMÁNKOVÁ Pavla

ženy: 1. RAKOVÁ Dana FA
2. HŮJOVÁ Kamila FP
3. SEDLÁČKOVÁ Hana FA

TENIS ZAMĚŠTNANCI 17. 5. 2001 6 osob
3 dvojice

TENIS V.I.P. 17. 5. 2001 4 dvojice

KOLOBĚŽKY 17. 5. 2001 30 účastníků
(z toho 1 VŠ)

VODÁCKÁ VŠESTRANNOST 17. 5. 2001 28 studentů

muži: 1. VIDEMAN – TICHÁČEK (PF – FEI) 1:39,6

2. KREJČÍ – LIPOLOSKI (FSI – FP) 1:43,7

3. TATRAN – MORAVA (FAST – FAST) 1:43,9

MIX: 1. CHOVANCOVÁ – KALA (FAST – FEI) 1:51,7

2. SKLENAŘÍKOVÁ – VANĚČEK (FSI – FSI) 1:55,9

3. KUŘIMSKÁ – KŘÍŽAN (FAST – FAST) 2:00,7

NOHEJBAL 17. 5. 2001 27 účastníků
9 družstev

1. RAJNOHO – TELECKÝ – DERKA (absol.)

2. HLAVÁČ – PAŘÍZEK – ORENIČ (zam.)

3. HRUBÝ – KOPECKÝ – DRAPÁČ (FSI)

VOLEJBAL-BEACH 17. 5. 2001 30 studentů

muži: 1. NEČAS – HORSÁK (FAST – FAST)

2. POLÁŠEK – STANĚK (FSI – FSI)

3. KOTEK – LIŠKA (FSI –)

ženy: 1. KOSOVÁ – ŠIMKOVIČOVÁ (FEI – FAST)

2. DUFKOVÁ – MORAVCOVÁ (FCH – FP)

3. POLÁKOVÁ – KOTKOVÁ (FCH –)

KONDIČNÍ POSILOVÁNÍ 17. 5. 2001 26 studentů

STOLNÍ TENIS 17. 5. 2001 12 studentů

1. FIŠR Petr

2. BŘICHÁČEK David

3. DVORÁK Vít

VOLEJBAL REKREAČNÍ „6“ 17. 5. 2001 28 studentů
4 družstva

STREČINK 17. 5. 2001 13 účastníků

VOLEJBAL DEBLY 17. 5. 2001 18 studentů
9 dvojic

STREETBALL 17. 5. 2001 40 studentů
10 družstev

1. MAREŠ – DOLNÍČEK

2. KÖLBL – MARTINKA

3. RUTAR – SVOBODA

TENIS STUDENTI 17. 5. 2001 11 studentů

muži: 1. BALCÁREK Michal FP

2. KNAP Jakub —

3. BENŽA David FA

(PaedDr. Jaroslav Bogdálék,
ředitel CESA VUT v Brně, www.vutbr.cz/cesa)

ANF DATA

Podnik skupiny **SIEMENS**

**hledá pro své pracoviště v Brně
softwarové vývojáře pro oblast telekomunikací**

Požadujeme:

- vysokoškolské vzdělání technického směru (informatika, sdělovací technika...)
- nutná znalost angličtiny, němčina výhodou
- znalosti z oblasti TCP/IP
- základní znalosti pro následující oblasti:
 - **Mobile communication (GSM, UMTS)**
 - programovací jazyk C/C++
 - unixově orientovaný operační systém (Linux)
 - **IP technology (Internet)**
 - programovací jazyk C/C++, Java
 - Windows NT , MFC, COM/DCOM, XML
 - TCP/IP, telekomunikační a datová technologie

Nabízíme:

- dlouhodobé a perspektivní zaměstnání
- zajímavou a náročnou práci v moderním prostředí se špičkovou technologií
- prostor pro seberealizaci a osobní růst
- flexibilní pracovní dobu
- platové ohodnocení odpovídající osobnímu výkonu, vzdělání a praxi.

Připoj se k nám!

Písemné nabídky v angličtině se strukturovaným životopisem zasílejte na adresu:

e-mail: info.brno@anfdata.cz

ANF DATA spol. s r.o.

M-Palác P.O. Box 78,

Heršpická 5,

CZ-63900 Brno